

ELE FOUNTAIN

Fırtına

Kısık bir ses, buz gibi havanın içinde uğulduyordu. Uzaklarda, dört karanlık figür, beyazlığın içerisinde tıpkı negatif fotoğraflarda gözüken hayaletler gibi süzülüyordu. Kafalarındaki fenerden sarı bir ışık yayılıyordu. Beyaz ve grinin hüküm sürdüğü bölgedeki tek renk buydu. Kar yoğunlaştığında uğultu da azalıyordu. Keskin dönüşlerde, kızgın bir eşek arısı gibi bir ses çıkıyordu. Her bir kar arabasında kat kat deri ve krk giymiş birer figür oturuyordu. Bir adam gruba liderlik ediyordu. Arkasından bir kadın takip ediyordu. Bu kadını ise başka bir kadın takip ediyordu. Sıranın sonundaysa bir adam geliyordu.

Sabahın ilk ışıklarından beri yolculuk ediyorlardı. Kısa süre içerisinde geceyi geçirebilecekleri korunaklı bir yer bulmaları gerekiyordu. Bu kadar kuzeye gelindiğinde güneş ufuklardan az biraz gözükecek kadar doğduktan kısa bir süre sonra hemen uykusuna geri yatardı. Grup, nereye gittiklerini biliyordu. Kullandıkları yol daha önce aileleri tarafından kullanılmıştı. Ailelerinden önce de büyükanne ve büyükbabaları tarafından ve onlardan da önce bir sürü nesil tarafından kullanılmıştı.

Tundranın üzerinde rüzgâr uğulduyordu. Rüzgârın yolundaki her şey ya boyun eğmeliydi ya da sürüklenip gitmeliydi. Bu kadar kuzeyde hiçbir şey rüzgâra meydan okuyacak kadar aptal değildi. Gittikleri yer, rüzgârın acımasız gücünden korunan bir yerd. Bir oyuk içerisinde küçük ahşap bir kulübeye gidiyorlardı. Normalde çoktan oraya varmış, yağ lambasını yakıp, fok derisinden yapılmış eldivenlerini çoktan kurutuyor olurlardı. Ancak hava koşulları onları şaşırtmıştı. Yılm bu vaktinde hava soğuk ancak sakın, yani ren geyiği avlamak için doğru hava koşulu sağlanmış olurdu. Yola çıktıklarında hava sakın ve durgundu ancak şimdi tam zıttıydı. Deniz üzerinden şiddetli bir rüzgâr esiyordu.

En arkadaki iki figür geride kalmaya başlamıştı. Adamın kar arabasının benzini bitiyordu. Kadın da adamı beklemek için yavaşlamıştı. Adamın silindirleri kontrol etmesi gerekiyordu ancak bu işin burada yapılması imkânsızdı. Sığmağa ulaştıklarında kontrol edecekti. Şimdilik ne kadar yavaş olursa olsun devam etmek zorundaydılar.

Geçen her dakika rüzgâr güçleniyordu. Kar taneleri hızla arkadan çarpıyordu. Kar yağdıkça rüzgâr duman gibi gözüken girdaplara dönüşüyordu. En önde giden iki araç soluk griye dönüştü ve gözden kayboldu. Barmağa önden gidip herkes için her şeyi hazırlayacaklardı.

Adamın kar arabası yavaşladı ve ardından durdu. Aracı tekrar çalıştırmaya çalıştı ancak motor bozulmuştu. Arabayı burada bırakması gerekiyordu. Zor bir karardı. Ya tamir edeceklerdi ya da geri dönüş yolunda yanlarında götürmeleri gerekecekti. Kadın, adama doğru bir işaret yaptı. Adam, kadının arkasına atladı. Kapüşonlarının etrafındaki kürk, kar taneleri rüzgâra

karıştıp kaybolmadan kar tanelerini yakalıyordu. Kadın ve adam araçla hareket ettiler ancak kar fırtınası gittikçe sertleşiyordu.

Beş dakika sonra yönlerini kaybettikleri için tekrar durmak zorunda kalmışlardı. Hangi yöne gitmeleri gerektiğini gösteren güneş ışığı yoktu. Atalarının ve daha sonra da kendilerinin ezberlediği yapılar karın içinde kaybolmuştu. Kar aracının dışına çıkamazlardı. Rüzgâr ayakta duramayacakları kadar güçlüydü. Adam öne doğru eğilip kadına sarıldı. Kadının üst üste giydiği kıyafetler yüzünden adamın kolları kadına tam olarak sarılamamıştı bile.

Karanlık çöküyordu. Burada kalamazlardı. Donarak ölürlerdiler. İlerlemek zorundaydılar. Bu bölge onların bir parçasıydı. Bölgenin ritimleriyle nefes alırlardı ancak bu ritimler tahmin edilemez bir hale gelmişti. Şu anda bir fırtına bile olmaması gerekirdi. Rüzgârın bu şekilde, bu kuvvetle esmemesi gerekirdi. Hava değişiyordu ve yüzyıllık bilgileri bu hıza yetişemiyordu. İnsanları ve doğayı birbirine bağlayan bağlar incelmeye başlamıştı. Hayal edebileceklerinden daha da değerli bir şey parçalanıyordu.

Yutu 1

Biri beni arkadan sertçe itti. Dizlerimin üzerine düştüm ve okul çantam sağa doğru birkaç metre uçtu. Güçlü bir el omzumu yakaladı ve beni yere yatırmaya çalıştı. Dönüp baktım. Sami bana bakıyordu. Montundan yakaladım ve onu karın içine, yanıma çektim. Fok balıkları gibi yerde yuvarlanmaya başladık. Dört ya da beş çocuk yanımda durup izlemeye başladı. Sami beni yerde tutsun diye tezahürat ediyorlardı. Son bir kere daha yuvarlandıktan sonra Sami'yi yanıma çektim ve üzerine oturdum. Hareket edemiyordu. Kulağıma giren kar eriyip kapüşonumdan içeri enseme doğru akıyordu. Ayağa kalkıp bacaklarımın ve kollarımın üzerindeki karı silkeledim. Ardından Sami'ye elimi uzattım.

“İyi denemeydi,” dedim.

“Seni neredeyse haklamıştım,” diyerek sırtıttı. “Çok az kalmıştı.”

Yolun karlarla kaplı olan kısmından çantamı aldım ve silkeledim.

“Yarın bize geliyor musun? Oyun oynarız?” diye sordu.

“Önce işlerimi kontrol etmem lazım. Büyükannemin birkaç bir şeye ihtiyacı olabilir,” dedim.

“Projeyi yapmaya başlayacaksın, değil mi?” diye sordu Sami, “Tam bir ineksin.”

Gülümsedim. İkimiz de haklı olduğumu biliyorduk.

Sami ve diğerleri küçük evlerden oluşan bölgeye doğru hareket etti. Arkalarını bile dönmeden “Görüşürüz,” dediler. Sami el salladı.

Onların gittiği yönün tersi yönde, batmakta olan güneşin turuncuya boyadığı alçak bir tepeye doğru yavaşça yürümeye başladım. Tepenin eteklerinde, köyümüzdeki binalara hiç benzemeyen bir bina vardı. Diğer evlerin duvarları koyu bir kırmızıydı ve evler sanki yüzüyormuş gibi gözükürdü. Sütunların üzerine inşa edilirdi. Yoksa içeriden gelen ısı donmuş toprağı eritir ve binalar batardı. Bu ev ise sanki çoktan toprağı batmış taştan yapılmış bir balınaymış da nefes almak için kafasını yüzeye çıkarmış gibi gözüküyordu. Duvarları bir insan kafası büyüklüğünde kayalardan yapılmıştı. Kayalar, suların sürüklediğı dallardan yapılmış gibi gözükken çatıyla -ki çatı gerçekten de dallarla yapılmıştı- birleşene kadar üst üste yığılmıştı.

Bu ev, benim evimdi. Burada anaanat-siaq’la yani büyükannemle yaşıyordum. Büyükannem ise hep burada yaşamıştı. İnsanlar, onu sürekli büyükannemin deyimiyle *modern* evlere taşınmaya zorlamıştı. Gerçi köyümdeki aileler daha ben doğmadan önce bile bu *modern* evlerde yaşıyordu. Evimizin sütunlar olmazsa batmaya başlayacağından endişeleniyorlardı. Evin donmuş toprağı değil, bunu bile

eritemeyecek kadar ısınmadığını söyleyebilirdim. Genellikle kendi nefesimi görebiliyordum. Gerçi buna alışmıştım. Ayrıca, evin arka kısmındaki yükseltilmiş uyuma alanı da çok rahattı.

Açık olan kapıyı ittim. Bu kapı da dallardan yapılmıştı. Kapı girişi Hobbit boyu için idealdi. Yakın zamana kadar bunu sorun etmiyordum. Ancak artık sınıftaki ve hatta okuldaki en uzun öğrenci bendim. Her gün en az bir kere kafamı kapı pervazına çarpıyordum.

İçeride, büyükannem sandalyesine oturmuş dikiş dikiyordu. Bir parça fok derisi dizlerini kaplamıştı. Fok derisinin bir parçasında rengârenk yamalar çiçek açmıştı. Bana doğru bakıp gülümsedi.

Sanki günlerdir uzaklardaymışım gibi, “Eve hoş geldin,” dedi.

Çantamı yere attım ve büyükannemin yanındaki sandalyeye oturdum. Örgü örecektik kadar nasıl iyi görebiliyor bilmiyordum. Arkasındaki pencereden içeriye zayıf güneş ışığı sızıyordu. Işığı açtım ve büyükannem sakince iç çekti. Işığı sevmezdi. Fok balığı yağı lambasını kullanmayı birkaç yıl önce bırakmıştı. Asla iyileşmeyen bir öksürüğü vardı. En sonunda, doktorlar lambanın kullanılmaması gerektiğini söyledi. Zaten lamba yüzünden duvarlar kapkara oluyordu.

Atalarımızın diliyle, “Okul nasıldı?” diye sordu. İngilizce kelimeleri biliyordu ancak İngilizcenin gerektirdiği garip sesleri çıkarması onu yoruyordu. Eski dilimiz boğazın arkasından konuşulurdu. Sesler daha kısa ve daha keskindi.

İngilizce için gereken seslerden çok daha farklıydı. Kelimelerinin sakın ve düz olmasındaki ritmi seviyordum.

“Okul iyiydi. Ödevim var. Ayrıca tatilde bitirmem gereken bir fen bilgisi projem var. Başkaları yapmak için uğraşır mı bilemem.”

Büyükannem sessizdi. Elleri hala fok derisinin üzerindeyken bana baktı. Büyükannem, her şeyi enine boyuna düşündükten sonra konuşurdu. Asla öfkeyle veya içinden geldiği gibi konuşmazdı. Bu yüzden sohbetlerimiz genellikle çok yavaş ilerlerdi. Birkaç kere uyuya kalıp kalmadığını merak etmiştim. Ardından sakın bir şekilde ve dikkatlice konuşmaya başlardı.

“Bu tatilde eğlenmek için ne yapacaksın?” diye sordu.

“Bilmiyorum. Projeyi bitirdikten sonra düşüneneğim. Belki Sami’yle masa tenisi ya da top hokeyi oynarım.”

Bana baktı. Kelimelerin ötesine bakıp yüzümü inceledi. Ne düşündüğümü görebildiğine yemin edebilirdim.

Belki de ona neyi istediğimi söylemenin zamanı gelmişti. Zaten bildiğinden şüpheleniyordum. Bu fikir aylardır zihnimin içinde dolanıyordu. Bu konunun üzerine ne kadar çok düşündüysem kelimeler o kadar hızlı ağızımdan çıktı. Büyükannemin tam tersiydim, sanırım.

“Eğer hava güzel olursa, belki kulübede kalmak için kuzeye giderim, diyordum.”

Büyükannem bir kez daha sakince iç çekti.

Artık duramazdım.

“Kızağı almak istiyorum. Petur, iki köpek alabileceğimi de söyledi. Zaten hep eski yöntemleri unutmamamız gerektiğini söylersin,” dedim.

“Eski yöntemleri öğrenmek başka, kar aracımız yok diye kızak kullanmak ise bambaşka bir şey. Tek başına gitmek için çok küçüksün daha. Hele bir de başka birinin köpeklerini kullanacaksın.”

Omuzlarımın düştüğünü hissettim. Büyükannem bazen öyle bir konuşurdu ki tartışmak imkânsız bir hale gelirdi. Başka bir yol denemeliydim.

“Biraz fok eti getirmek istiyorum. Komün yemek dükkânına faydam olsun istiyorum. Dükkânda pek bir şey kalmadığının farkındayım,” dedim.

Birkaç dakika geçtikten sonra büyükannem, “Ben gençken, erkekler buz üzerinde yürüyecek yaşa geldikleri gibi fok balığı avlamaya giderdi. Fok balığı yuvalarını ve buz deliklerini nasıl bulacaklarını öğrenirlerdi. Nasıl zıpkın kullanacaklarını öğrenirlerdi. Her şeyi öğrenmeleri ise yıllarını alırdı. Ardından tek başlarına avlanmaya hazır olurlardı,” dedi.

“Petur’la birlikte kaç kere ava gittim! O da bana *yıllardır* bunu öğretiyor. Avcılık için bir yeteneğim olduğunu söylüyor,” dedim.

Büyükannem uzunca bir süre bana baktı. “Tek başına gidemezsin,” dedi. Konu kapanmıştı. Tam olarak böyle demese de bunu ima etmişti.

Okul çantamı yerden aldım ve evin arkasına doğru gittim. “Biraz kitap okuyacağım,” diye bağırdım.

Yatağıma yattım ve birbirine geçen ahşap panellerden oluşan tavana baktım. Duvarlarımız da aynı bal renkli ahşapla kaplıydı. Her bir panel birbirinden farklıydı. Bazılarında yuvarlak çizgiler, bazılarında da dalgalı çizgiler vardı. Hepsini ezbere biliyordum. Üzerine uzandığım yatak örtüsü ren geyiği derisinden yapılmıştı. Her bir parçasını büyükannem dikmişti. Yaptıklarını satın almak için diğer köylerden insanlar gelirdi. Köyün eskilerinden olduğu için insanlar ona sayđı duyardı. Ancak genelde, yavaş yavaş unutulmaya yüz tutan eski yöntemleri kullanarak güzel şeyler yaptığı için gelirlerdi. Ayrıca bana baktığı içinde ona sayđı duyarlardı.

Ocağı yakacak yağı bulacak kadar parayı zar zor kazanmasına rağmen yedi yıl boyunca büyükannem bana bakmıştı. Belki de bu yüzden aynı fikirde olmadığımızda bu kadar zorlanıyordum. Artık küçük bir çocuk olmadığımı anlayabildiğini düşünmüyordum. On dört yaşıma girmiştim. Sonsuza kadar bu donmuş köyde kalamazdım. Eski yöntemlerimizi öğrenmemi istiyordu ancak gidip eski yöntemleri denememe izin vermiyordu. Yiyecek dükkânına gitmeyi sevmiyordu ancak gidip avlanmama da izin vermiyordu. Gittikçe zıt kutuplara gidiyormuşuz gibi hissediyordum ve bu durumu nasıl düzelteceğimi bilmiyordum.

Emin olduğum tek bir şey vardı. O da bugün cuma olduğu için alabalık yiyecek olmamızdı.

Bea 1

Okul kapısından içeri girdim. Midemde çok az bir ağrı vardı. Yeni bir okula başladığımda artık gerilmeyeceğimi sanmıştım. Bu okul son beş yıldaki beşinci okulumdu. Yeni bir okul, yeni bir kasaba, yeni bir ülke. Değişmeyen tek şey bendim. Yere bakarak ana giriş kapısına doğru ilerlerdim. Annem benimle gelebileceğini söylemişti ama o zaman sadece sınıftakiler değil bütün okuldakiler, okula yeni geldiğimi ve bugün ilk günüm olduğunu anlamış olurlardı. Kapıyı ittim ve resepsiyona doğru yürüdüm. Dümdüz kahverengi saçları ve gözlükleri olan bir kadın yaptığı işi bıraktı ve bana baktı. Yüzünde şaşırılmış gibi bir ifade oluştu ve ardından üzerimdeki yeni üniformaya ve yüzümdeki gergin ifadeye bakıp, “Bugün senin ilk günün mü?” diye sordu.

Zekiydi.

“Evet, Bayan Stewart’ın form grubunda olmam gerekiyor. Dokuzuncu sınıftayım.”

Gülümsemedi bütün yüzünü aydınlattı. “En azından hazırlıklı gelmişsin. Burada bekle,” dedi. Sanki aceleyle gitmem gereken başka bir yer varmış gibi.

Duvara dayanmış üç tane gri koltuk vardı. Kapıya en uzak olan koltuğa oturdum. Asla ortadaki koltuğa oturup hiç muhatap olmak istemeyeceğin insanların arasında oturma riskini almamak gerekirdi. En sondaki koltuğa oturunca bu risk en azından bir kişiyle sınırla kalıyordu.

Zil çaldı. Saniyeler sonra kapı büyük bir gürültüyle açıldı ve kahkaha atıp birbirleriyle konuşan çocuklar içeriye girdi. İçlerinden bazıları dönüp bana baktı. Bakanların çoğu kız öğrenciydi. Hiçbiri gülümsemedi.

Beş dakika sonra beni almak için biri geldi. Gelen kişi bana etrafı göstermek için gönüllü olan öğrenciydi. Gönüllü olan kişinin saçları kısacık kesilmişti. Bu tarz saç kesimleri sadece çok güzel elmacık kemiği olanlar için önerilirdi ve gönüllümün de tam olarak öyle bir elmacık kemiği yapısı vardı. Önce resepsiyonistle konuştu ve ardından dönüp bana baktı. Tek bir şeyden emindim. Gönüllü olmayı hiç istememişti.

Yolu hatırlamayayım diye beni hızlı hızlı koridordan yürütürken, “Benim adım Stella,” dedi, “İtalyanca’da yıldız anlamına geliyor.”

“Da quale galassia sei?”

“Ne?” diye öfkeyle sordu.

“Sadece İtalyanca’da “iyiymiş” dedim,” diye cevapladım.